

Alkotás-utca 53.

Nagy kertben vöröstéglás házak. Kaszárnyának is nézhetnek, annál is inkább, mert az utca tulsó oldaláról a hosszan elnyúló budai katonakórház tekintget át. Van is valami közös vonása a kaszárnyával és, meg a kórházzal is. Pedig iskola. Nem a legkönnyebb a megközelítése és rendelkezését tekintve, talán így van jól és helyesen. Akár a Krisztina-térről indul neki az ember, a Pálya-utcán át a vasuton keresztül a Győri-utca és úgy ki az Alkotás-utca, akár a Déli-vasutnál kezdi végigméregelni a hosszú Alkotás-utcát, mindenféleképpen meglehetősen utat kell gyalogolnia, míg az 53. számhoz jut. De megéri a fáradságot. Sokat lát, sokat hall a látogató és a szíve megtelik örömmel, hálával.

A főépületen olvasható cím „Budapesti Állami Gyógy- és Pedagógiai Nevelőintézet“ a laikus embernek nem mondja meg az igazat a maga meztelenségében. A laikusnak azt kell megmondanunk, hogy ez a gyógy- és pedagógiai nevelőintézet a boldogult emlékü Frim-intézet alapjából nőtt föl nagygyá. Akkor egyszerre mindenki megérti, miről van szó. Hiszen tudjuk, hogy 30—35 évvel ezelőtt az azóta apáihoz megtért egyszerű, derék tanítónak, Frimnek a neve valóságos fogalom volt. A milyen becsülésre méltó munkát végzett, annyi jó megrossz viccet csináltak a nevével és közkeletű volt az a kijelentés: a Frimbe való vagy, a mit ugysis variáltak, hogy: beiratlak a Frimbe. Bezzeg ma boldog sok ember, ha a Frim kezdeten felépült Budapesti Állami Gyógy- és Pedagógiai Nevelőintézetbe irathatja be erre rászoruló gyermekét.

Ez az intézet tudniillik a képezhető hüllyék, vagy hogy senkit el ne rettentsen a kellemetlenül hangzó szó, a gyöngébb elméjű, szellemileg fogyatékosabb gyermekek oktatására és nevelésére van szánva. Van hat elemi osztálya, nagy internátusa és foglalkoztatója, a hol cipésznek, szabónak vagy kertésznek képezik ki a növendékeket, a kik keféit is kötnek és kosarat is fonnak. A nevelőben az idén körülbelül 83 benlakó és 22 bejáró növendék volt, a foglalkoztatásban pedig mintegy 20 növendék. A sors

Budapestre vonatkozó újságcikk

Osztályozás

371.9

Szerző: — Jö.

Hely

Cím: Alkotás utca 53.

Idő

"1924"

Forrás:

Budapesti Hírlap

Személy

3m

1924. 6. 24.

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

mostoha kezének nyomát magán viselő ennyi szerencsétlen gyermeknek egy csomóban való jelentkezése bizony nem esik jól a szemnek, de a mikor azt a haladást látja az ember, a melyet szakértő és szerető vezetéssel tesznek ezek a gyermekek, megbékél mindennel és örül, hogy van intézet, a mely embert farag azokból, a kik egyébként teljesen elvesztek volna.

Ennek az intézetnek, a melynek a mióta állami lett, tehát évtizedek óta egy kiváló pedagógus, pályáját annak idején a váci siketéma intézetben megkezdett Berkes János az igazgatója, csak egy hibája van: sokkal kisebb, semhogy a jelentkezőket mind befogadhassa. Az arány körülbelül az és ez rendkívül szomorú, hogy száz jelentkező közül jó ha tíznek tud helyet szorítani. Ez az arány mándjárt rámutat arra a helyzetre is, a melyben a fogyatékos szellemi képességű, de megfelelő vezetéssel még mindig emberré nevelhető gyermekek oktatása és elhelyezése terén az ország van. Mert ez az intézet inkább a vidéki gyermekeknek van szánva; a fővárosiak számára ott vannak az ugynevezett kiegészítő iskolák, a melyek ugyan nem dolgoznak sem olyan nehéz anyaggal, sem pedig nagy általánosságban olyan különlegesen kiképzett oktatói karral, de mégis csak segítenek; állami intézet, de jóval kisebb méretű van még Békésgyulán, Szegeden, Kecskeméten, Kiskunhalason, Debrecenben és a legújabb idők óta a főváros környékén Újpesten, Kispesten és még néhány helyen. Nem tudjuk, hogy ezek az intézetek kisebb terjedelmükénél és bizonyára kevésbé tökéletes felszerelésükénél fogva évenként hány növendéket kénytelenek visszautasítani, de a budapesti főintézet példája a legszomorubb következtetést engedi a szellemileg elmaradt gyermekek elhelyezésére általában.

Nagy kár, hogy így van és nagy veszteség. Az Alkotás-utca 53. szám alatt csöndben, de szorgalmasan dolgozó intézetnek vasárnap lefolyt évről ünnepi bizonyítját, a mely a gyermekek csodálatos haladásáról tett tanúságot. A céltudatos vezetéssel irányított derék tanári testületnek kedves elégtétele lehetett, mikor az ünnep befejeztével, a gyermekeknek az írásban, olvasásban, földrajzban, magyar történelemben

— persze mindent cum grano salis, a növendékanyaghoz mérten — énekben, szaválásban, tornában, rajzban stb. tett előhaldásuk bemutatása után a szülők egyenkint járultak az igazgató elé és a legmélyebb meghatottsággal köszönték meg az eredményt, a minőről — mint mondták — még álmodni sem mertek. A szülőknek ez az elragadtatása teljesen érthető, hiszen ők tudják legjobban, mily nehéz ezekkel az ideges, akaratos, bcgaras, félkegyelmű szegény gyermekekkel boldogulni és nem lephetett meg éppen ezért senkit sem a szünni nem akaró tapsban megnyilvánuló nagy öröm a gyermekek pompás és gyors rajzolásának láttára, de érthető volt az a megindultság is, a mely urrá lett a lelkeken, a mikor a fiúk és lányok, kicsinyek és még kisebbek kifogástalan együttesben elénekelték a magyar Hízekegyet. A szép és tanulságos évről ünnepet Páncél Imre tanár rendezte, Hornáth Frigyes a zenei résztdirigálta, Füzessy Árpád a rajzbemutatókat intézte és Parné Valéria a kézimunka-kiállítással jeleskedett. Hogy a tanári karnak csak ezeket a tagjait említhetjük meg, ez nem kisebbítése a többiek érdemének, hanem azért történik, mert a nyilvánosság előtt ők léptek legkövetlenebb érintkezésbe a méltán hálás szülőkkel.

A pedagógia általános elvei és különös törekvései, újszerű utjai iránt egyre általánosabb kezd lenni a közönség érdeklődése, a mely nagyobbára a tehetséges gyermekek oktatására irányul és éppen ezért talán nem végeztünk fölösleges munkát, a mikor megemlékeztünk azoknak a buzgólkodásáról is, a kik a tehetségtelekben rejtőzködő szikrát iparkodtak kicsiholni.